

NORGES HØYESTERETT

Den 18. desember 2017 ble det av Høyesteretts ankeutvalg bestående av dommerne Tønder, Matheson og Bergh i

HR-2017-2388-U, (sak nr. 2017/2008), sivil sak, anke over kjennelse:

A (advokat Arvid Sjødin)

mot

B (advokat Heidi Kristin Åsvang)

avsagt slik

K J E N N E L S E:

- (1) Saken gjelder anke over lagmannsrettens kjennelse som behandler krav om endring av midlertidig avgjørelse i sak om samvær, jf. barneloven § 60.
- (2) A (far) og B (mor) var gift og har to felles barn, C født i 2008 og D født i 2013. Foreldrene skilte lag i april 2016.
- (3) Far begjærte midlertidig avgjørelse om barnas bosted, og han stevnet mor for Haugaland tingrett med krav om foreldreansvar for barna, fast bosted hos seg og at mor skulle ha samvær. Mor tok til motmæle og krevde felles foreldreansvar, fast bosted hos seg og at far skulle ha samvær.
- (4) Haugaland tingrett avsa dom 20. januar 2017. Ifølge dommen skulle mor og far fortsatt ha felles foreldreansvar for barna og de skulle bo fast hos sin mor. Samværet med far ble satt til fire ganger i året, med fire timer hver gang, under beskyttet tilsyn av barneverntjenesten i ett år. Før dommen ble psykolog Anita Kvilhaug, etter partenes felles ønske, oppnevnt som sakkyndig av tingretten. Tingrettens konklusjoner ble underbygget av blant annet hennes vurdering.
- (5) Sammen med anke over dommen fremsatte far krav om ny midlertidig avgjørelse. Gulating lagmannsrett avsa kjennelse 4. mai 2017 med slik slutning punkt 1:

"Inntil det foreligger rettskraftig avgjørelse i hovedsaken skal C og D ha samvær med A, fire ganger i året med fire timer hver gang, under beskyttet tilsyn av barneverntjenesten i ett år."

- (6) Gulating lagmannsrett traff 19. juli 2017 beslutning om å nekte anken i hovedsaken fremmet etter tvisteloven § 29-13 andre ledd. Ved Høyesteretts ankeutvalgs kjennelse 13. oktober 2017 i sak nr. 2017/1581 (HR-2017-1957-U) ble beslutningen opphevet. En vesentlig del av grunnlaget for opphevelsen var at Fagetisk råd i Norsk psykologforening i etterkant av lagmannsrettens beslutning hadde truffet et vedtak som rettet kritikk mot den sakkyndige rapporten i saken.
- (7) Far har ved prosesskriv 24. oktober 2017 fremsatt krav om ny samværsordning i påvente av rettskraftig avgjørelse. Det ble krevd samvær etter rettens skjønn. Av begjæringen fremgår at far ønsker å treffe barna uten tilsyn og at samværet helst finner sted i barnas nærmiljø på X.
- (8) Etter at ankeutvalget opphevet ankenektelsen, ble det 30. oktober 2017 holdt saksforberedende møte i Gulating lagmannsrett til planlegging av nye ankeforhandling. Som resultat av møtet ble psykolog Dag Henrik Vilsvik samme dag oppnevnt som ny sakkyndig. Lagmannsretten satte frist for den sakkyndige erklæringen til 1. mars 2018. Ny ankeforhandling ble senere berammet til 4. april 2018 og over tre dager.
- (9) Gulating lagmannsrett avsa 2. november 2017 kjennelse i spørsmålet om ny midlertidig samværsordning. Den kom til at det ikke forelå "særlege grunnar" for endring av den midlertidige samværsordningen etter barneloven § 64 andre ledd. Punkt 1 i slutningen lyder:
- "Begjæring om endring av midlertidig avgjørelse av 4. mai 2017 tas ikke til følge."**
- (10) A har anket kjennelsen til Høyesterett. Anken gjelder lagmannsrettens lovanvendelse, bevisbedømmelse og saksbehandling. Anken er supplert med prosesskriv 20. november 2017.
- (11) Han anfører for det første at lagmannsretten ikke har vurdert barnets beste, jf. barneloven § 48. Videre er lagmannsrettens bevisbedømmelse feil og kjennelsesgrunnene er mangelfulle. Det vises her blant annet til ankeutvalgets tidligere kjennelse og vedtaket fra Fagetisk råd. Det er nedlagt prinsipal påstand om at han skal ha midlertidig samvær med barna fastsatt etter rettens skjønn og da med utgangspunkt i de ønsker som ble fremsatt i begjæringen overfor lagmannsretten. Det er subsidiært krevd at lagmannsrettens kjennelse oppheves. I alle tilfelle kreves sakskostnader tilkjent.
- (12) B har i anketilsvaret bestridt at det foreligger noen feil ved lagmannsrettens kjennelse. Hun har i korte trekk gitt sitt syn på de faktiske forhold i saken, og anfører at det ikke er noe nytt i saken som tilsier at fars samvær med barna skal skje uten offentlig tilsyn. I tillegg er det anført at uttalelsene fra psykiater Victoria Betanzo og lege Linn Hatteland tas ut av saken, jf. tvisteloven § 21-12. Det er nedlagt påstand om at anken forkastes og at hun tilkjennes sakskostnader.
- (13) *Høyesteretts ankeutvalg* bemerker at anken gjelder en kjennelse om midlertidig avgjørelse truffet av lagmannsretten som første instans, og at utvalget derfor har full kompetanse.
- (14) Lagmannsretten tar utgangspunkt i begrunnelsen for spørsmålet om midlertidig avgjørelse som ble gitt i kjennelsen av 4. mai 2017, før den bemerker:

"Lagmannsretten kan ikke se at det som nå er anført utgjør noen særlig grunn til å endre bestående midlertidige ordning. Heller ikke da ordningen ble fastsatt, var det avklart hva som ville bli utfallet av lagmannsrettens behandling av anken over dommen. At det nå er avklart at det blir en ankeforhandling og at det er oppnevnt en ny sakkyndig, innebærer at lagmannsretten etter hvert vil få et bedre grunnlag for behandling, enn tingretten hadde. Tingrettens bedømmelse hviler likevel på en umiddelbar og muntlig bevisførsel, der den sakkyndiges vurderinger bare utgjorde en del av grunnlaget. Det forhold at Fagetisk råd har funnet svakheter ved den sakkyndige rapporten til psykolog Kvilhaug, kan ikke innebære at det nå er grunnlag for å beslutte en annen midlertidig samværsordning enn den som har blitt praktisert i over ett år. Begjæringen blir etter dette å forkaste."

- (15) Ankeutvalget vil peke på at utvalget i den tidligere kjennelsen av 13. oktober 2017 uttalte følgende i avsnitt 17:

"Den kritikken mot den sakkyndiges vurdering har et slikt omfang og en slik alvorlighetsgrad at utredningens verdi som grunnlag for en rettsavgjørelse, vil være liten."

- (16) Det er således en underdrivelse når lagmannsretten i sin kjennelse karakteriserer kritikkpunktene som "svakheter" ved rapporten.
- (17) Ankeutvalget kan likevel ikke se at det innenfor det tidsperspektiv man nå arbeider, er grunn til å oppheve lagmannsrettens kjennelse. Etter utvalgets syn kan underkjennelsen av psykolograpporten ikke ha samme betydning ved spørsmålet om en midlertidig avgjørelse skal oppheves eller endres i den rådende situasjon, som ved spørsmålet om det var forsvarlig å nekte anken fremmet på grunnlag av en skriftlig og forenklet saksbehandling. Det legges da avgjørende vekt på at ankeforhandling i hovedsaken er relativt nært forestående.
- (18) Utvalget peker videre på at det i denne saken vanskelig kan foreligge et forsvarlig avgjørelsesgrunnlag for en endret midlertidig samværsordning uten en ny sakkyndig vurdering. Den nylig oppnevnte sakkyndige i hovedsaken har som allerede pekt på, fått frist til 1. mars 2018. Noen parallell- eller hurtigutredning med tanke på en endret, midlertidig samsværsordning synes verken praktisk eller hensiktsmessig.
- (19) Hensyn til barnas beste taler også nå for at de i det begrensede tidsrommet som gjenstår, ikke utsettes for mer uro enn nødvendig. Det er av den grunn ikke nødvendig for utvalget å ta stilling til om det var en saksbehandlingsfeil av lagmannsretten ikke å høre C på nytt før det ble tatt stilling til det midlertidige samværs spørsmålet.
- (20) Anken må etter dette forkastes. Sakskostnader tilkjennes etter omstendighetene ikke.
- (21) Kjennelsen er enstemmig.

SLUTNING :

Anken forkastes.

Wilhelm Matheson
(sign.)

Bård Tønder
(sign.)

Espen Bergh
(sign.)

Riktig utskrift: